

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA 2014/46

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

2015 aallarnerfigalugu ICC-mut aningaasaliissutit 2 mio. kr.-nik ilallugit Naalakkersuisut immikkoortitseqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Nunatsinni aatsitassarsiorfitsinikkut suliffissuaqarnikkullu ineriartortitsisoqartillugu taamattuarlu aatsitassarsiorfinni pilersaarutigineqartuni sulisussanik nunatta avataaneersunik annertuumik tikisitsisoqartariaqarnera pilersaarutigineqartillugu, pingaaruteqarpoq kissaattiginarlunilu ICC aningaasatigut maannamit nukittunerusumik inissisimaffeqartariaqarnera. Inuiattut oqatsivut, kinaassuserput, kulturerput avatangiisivullu illersorniassagutsigit ICC pingaaruteqartumik inissisimaffeqarpoq aammalu suliniaqatigiiffittut issittormiuusugut inuttut pisinnaatitaaffivut pillugit annertuumik ataavartumillu annerusumik ilisimasaqalernissatsinnik suliaqartuulluni.

Inuiaat anersaakkut sanngisuut, nukittuut piumassusermillu tamanit atorneqarsinnaasumik siammaasinnaasut ineriartortittuarnissaat pingaaruteqarpoq. Inuiattut inuttullu ataasiakkaatut, immitsinnut paasinissatta annertusartuarnissaa pingaaruteqarpoq. Nunaqqatigiikkuutaarluta inuiaqatigiittullu ataatsimoorluta immitsinnut attaveqatigiinnissarput eriagisatsinnillu illersuinissarput, inuiaqatigiit namminersortut pisariaqartippaat.

Inuttut ataasiakkaatut, ilaqutariittut, nunaqqatigiittut inuiaqatigiittullu immitsinnut napatissinnaanerput qitiutillugu anguniassavarput. Aatsitassarsiornikkulli ineriartortitsineq tassaassanngilaq inuiaqatigiit kulturiannik, kinaassusaannik naleqartitaannillu suliniaqatigiiffinnik aningaasaliissutinik apparsaanissamut ammaassisoq.

Aatsitassarsiorfiit suliffissuaqarfiillu inuiannik allanik, aamma allanik pingaartitaqartunik tikisitsiortornissatsinnik pisussaaffilerpaatigut. Soorlluuna taamatut pisussaaffeqalernerput malitseqartinneqassasoq ICC-mut aningaasaliissutaasartut qaffannerannik. Tamanna killormorluinnaq ullumikkut aningaasaliissutinik apparsaanermik kinguneqarpoq. Tamanna siunnersuuteqarnikkut allanngortikkusullugu siunnersuut una Inatsisartunut ilaasortanut aalajangiiffigisassanngorlugu isummerfigisassanngortippara.

Inatsisartut Aatsitassanut ataatsimiititaliaa qinigaaffiup matuma siuliani paasisassarsiorluni angalanermini uppersarivaa, aatsitassarsiorfiit inuiaat pingaartitaannik kulturiannillu qanoq allannguilluinnartigisinnaanerat. Inuiaqatigiisugut aatsitassarsiorneq akuerigutsigu taamatulli pingaartigisumik inuttut pisinnaatsitaaffitta illersorlugit sulisoqarnissaa pingaartittariaqarparput.

Inuit pisinnaatsitaaffiisa illersornerisivut oqaatsivut, kulturerput eriagisassallu allat kisimik pineqanngillat. Inuit pisinnaatitaaffii pillugit aalajangersakkat matuersaataassapput inuiattut amerlanngitsuulluta illersorneqarnissatsinnik, aningaasarsiornikkut eqqunngitsumik pineqannginnissatsinnik, uumasunik piniarfitsinnillu piujuartitsinissatsinnik. Allatut oqaatigalugu, naatsorsuutiginngisatsinnik qanoq ilisoqassagaluarpat, inuiattut pisinnaatitaaffitsinnik illersuisunik malitassaqartariaqarput.

Naalakkersuisut isumaqatigiissutinik eqqortitsiniartussatut isumalluutigissallugit amigaru-jussuarpoq. Naalakkersuisummi tamakkiisumik inuiaat pingaartitaannik oqimaalutaasussatut isumalluutigissallugit mianernartortaraa, inuiaat isumaqatiginngisaannik aalajangersaanissamut periarfissaqarmata, pineqartut pillugit tusarniaasarneq naammaginangimmat, suleriaasittalu tamatta pasitsatsereermatigut aatsitassarsiorfiit ataasiakkaat naalakkersuisut isumaqatigiissusiorfigisinnaagaat peqataatitsineq amigarluinnaraluarpuunniit.

Naalakkersuinikkut suleriaaseq pitsanngorsassallugu pissutissaqarluarpugut. Pingaartumik inuiattut pingaartitatsinnik illersuinissatta qulakkeernissaa pineqartillugu, pissutissaqarpugut qisuariassalluta. Taamaammat inuiaqatigiinnut uatsinnut nukimmik pissarsissutissarput immitsinnullu illersuutissarput annertoq ICC nukittorsarneratigut timitalersorsinnaavarput. ICC-p sulinera ippinnartortaqartinneqarpat pissutissaq siulleg tassavoq aningaasaliissutit appariartortillugit suliniuteqarnikkut ICC-p sunniuteqarsinnaanera annikilliarformat.

Sverigemi Canada-milu aatsitassarsiorfiit nunarsuarmi aatsitassarsiorfinnut allanut sanilliullugit nunatsinnut assingunerussutigaa, piniarnermik uumasuuteqarnermillu inuussutissarsiornermik ingerlatsiffiugamik. Ataatsimiititaliap angalanerani takuarput nuna aatsitassarsiorfiup piniartunut uumasuuteqartunullu qanoq eqquinerlutsigisinnaanerat. Pingaartumik Sami-it tuttuuteqarnermik inuussutissarsiortut pitsaanngilluinnartumik aatsitassarsiorfinniit naalakkersuisuniillu tunulliunneqarput.

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit aalajangersakkat nunaminni malinneqanngimmata illersortissaqanngillat. Tuttullu neriniartitsivii aatsitassarsiorfinnit tiguneqaraangata, naalagaaffiup aatsitassarsiorfiillu akornanni isumaqatigiissutit aallaavigalugit pisarput. Inuiaqatigiilli pingaartitaat, kulturiat, inuiattullu inuussutissarsiornermik ineriartortissimasaat taamaalillutik illersorneqanngillat. Pissutsit taamaattut Kalaallit Nunatsinni atuutilissanngippata inuit pisinnaatsitaaffii pillugit aalajangersakkat eqqumaffigeqqissaarnissaat pisariaqarpoq. Aamma pisariaqarpoq naalakkersuisunut illuatungiliussinnaasunik inuiaallu illersorlugit qisuariarsinnaasunik sulisoqarnissaa.

Siunnersuuteqartutut Inatsisartunut ilaasortat siunnersuummik suliarinninnerat malinnaaffigissavara. Neriullunga inuiattut immitsinnut sukateriffiginissatsinnut ilaliisussaq akuersaartumik suliarineqassasoq. Siunnersuummi aningaasarpasuit pineqanngikkaluartut, akuersinikkut inuiaqatigiittut angusassarput annertoqaaq. Oqallilluarisi.

Pisortani aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassa

Siunnersuut akuersissutigineqassagaluarpat tamanna pisortanut 2 millioner koruuninik aningaasartuuteqarnerulerneramik kinguneqassaaq 2015-imut Aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip isumaqatigiinniutigineqarnernerani aningaasat amerlaqataanik matusissutaasinnaasunik sipaaruteqartoqarsinnaanngippat.

Namminersorlutik inuussutyissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassa

Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassa

Soqanngilaq